

סיפור החג – לצוות החינוכי ולהורים

חג הולדת הנביא מוחמד, שנחשב למייסד דת האסלאם. על פי הספירה המוסלמית, יום הולדת הנביא חל בשנים עשר לחודש רביע הראשון, החודש השלישי בלוח השנה המוסלמי.

שמו המלא הוא מוחמד בן עבדאללה בן עבד אל-מוטלב. סבו נתן לו השם מוחמד שלא היה שם ידוע אצל הערבים באותה תקופה. פרוש " אל חמד" = שבח . סבו בחר לו שם זה כדי שאנשים ישבחו אותו עלי אדמות והוא ישובח מאנשי השמים". המסורת המוסלמית נוהגת לקרא לו במספר שמות: "מאוולאנא" שפרושה" האדון שלנו, במשמעות "מהולל" ו"מפואר", "רסול אללה" שמשמעותו "שליח האל" או פשוט "א(ל)נבי" שמשמעותו "הנביא".

הנביא מוחמד נולד בחצי האי ערב, בעיר מכה למשפחת האשם משבט "קורישי", בשנת 570 לספירה. סיפור לידתו הוא שהוא נולד לעבדאללה ולאמנה משבט קורישי. עבדאללה מת בזמן שאשתו הייתה הרה עם מוחמד, בחזרתו מעיר ית'רב, באחד ממסעות הסחר שלו.

אצל המשפחות האמידות היה מקובל שאשה אחרת, מה"באדיה", מניקה את התינוק, כדי שיגדל בסביבה בריאה עם אויר צח. בימים הראשונים ינק מוחמד מאמו, ולאחר מכן, עד גיל שנתיים, היניקה אותו חלימה בת אבי דואייב והמשיכה לטפל בו עד גיל ארבע שנים. חלימה, החזירה אותו לגדול בחיק אמו וסבו. בגיל שש נפטרה אמו והוא נשאר אצל סבו. בגיל שמונה מת סבו והוא נשאר לגדול אצל דודו, אח של אביו. בגיל 12, החל לנסוע עם דודו במסעי הסחר. ובאחת הנסיעות לשאם, כאשר לאורך כל הדרך ענן הגן עליו מהשמש החמה. בדרכם, עצרו במנזר ופגשו את נזיר בחירא ראש המנזר, שאמר לדודו שיחזיר את מוחמד לעירו מכה וניבא שמוחמד יהיה איש חשוב וגדול.

מוחמד היה מנומס, אנושי, נדיב, אוהב ומכבד את שכניו, סובלני, וישר. היה מרחם על האביונים והעניים, והיה אמיץ. הוא נודע ביושר, בכנות ובנאמנות. מילדותו, מוחמד לא אהב את עבודת האלילים. הוא האמין באלוהים בורא העולם, והיה מסתובב סביב הכעבה כמו האנשים שעלו לכעבה שהיו משושלת ישמעאל בן אברהם אבינו.

בהיותו בן 25 נשא לאשה את ח'דיג'ה, שהייתה סוחרת עשירה ומצליחה ומבוגרת ממנו בשנים רבות. הוא המשיך לעסוק במסחר וניהל את עסקיה.

פעם בשנה, היה מתבודד בע'אר חירא (הר האור) למשך חודש, מוחמד היה מתפלל ומחלק לעניים מהאוכל שלו, כמעשה צדקה. בסוף ההתבודדות, היה מסתובב סביב הכעבה 7 פעמים וחוזר לביתו.

המסורת המוסלמית מספרת, כי כאשר מוחמד היה בן 40, בשנת 610 לספירה על-פי המשוער, הלך להתבודד. בעודו מתבודד במערה בהר, נגלה אל מוחמד בלילה המלאך ג'יבריל (גבריאל) ובשר לו בכך שאלוהים בחר בו כשליחו וכמכונן דת מונותאיסטית שלישית, והוא הנביא האחרון עלי אדמה. לילה זה מכונה "ליל הגורל" - "לילת אל-קדר".

"... אז בא אליו המלאך גבריאל ואמר: קרא! קרא בשם ריבונך אשר ברא, ברא את האדם מטיפת דם קרוש, קרא, הן ריבונך הוא רב חסד, אשר לימד בקולמוס, לימד את האדם את אשר לא ידע". (מתוך "סורת אל-עלק")

על פי המסורת המוסלמית, ח'דיג'ה אשתו הייתה הראשונה ששמעה את סיפור ההתגלות מפי מוחמד. היא תמכה בו ועודדו אותו להמשיך בבשורתו, ובכך היא הפכה לראשונה מבין מאמיניו.

המסורת המוסלמית היא למעשה המקור העיקרי לעדויות על חייו של מוחמד. אורח חייו של מוחמד נחשב באסלאם כדגם לאורח החיים הראוי למוסלמי מאמין, ועל כן עשו חכמי ההלכה המוסלמיים מאמץ רב לקבץ מסורות על אורח חייו של מוחמד ולבדוק את אמינותן. המסורות האלה הן ענף מיוחד במסגרת ספרות החדית', והן מכונות א-(ל)סירה א-(ל)נבוויה (السيرة النبوية) - קורות הנביא.

סיפור מעניין הוא על שנת הולדתו של מוחמד, הנקראת "שנת הפיל". שמה של שנת הפיל ניתן לה בעקבות סיפור היסטורי שהתחולל באותה השנה: שליט חבש, אברהה, רצה להעתיק את מרכז ממלכתו מתימן למכה, ולשם כך היה עליו לכובשה. הוא הגיע למכה שהוא רכוב על פילים, בניסיון להחריב את מכה. הסיפור מספר שהפילים סרבו להיכנס למכה ונפלו אבנים מהשמייים, שהרגו את כל לוחמיו של אברהה. כך, על פי האמונה, הציל האל את מכה, עירו העתידיה של מוחמד ומרכזו של האסלאם.

כמו כן, על פי הסיפור ההיסטורי של חצי אי ערב, מצוין שאל כעבה שבמכה נקראה בתקופת אל ג'אהיליה, " אל בית אל קדים", (=הבית הישן) שנבנה על ידי אברהם אבינו ובנו יצחק, קירותיו התמוטטו מהשיטפון בתקופת שבט קורישי. הם חידשו אותו והגביהו את קירותיו, והנביא מוחמד נבחר לשים את האבן השחורה במקומה.

את חג הולדתו מציינים בכל העולם בתפילות וקריאת דברי שבח והלל לאללה ולמוחמד. במזרח התיכון. בארץ, בסוריה, במצרים ובעיראק, חוגגים את יום הולדת הנביא בקריאת סיפור הולדת הנביא, בקריאת דרשות במסגדים ובתהלוכות חגיגיות.

סיפור החג – מותאם לילדים

לפני הרבה הרבה שנים, חי לו איש צדיק, שכל מעשיו היו טובים ונבונים, האיש נולד יתום, לא זכה לראות את אביו. באותה תקופה, כשילדים היו נולדים, נשלחים למקום רחוק שנקרא "אלבאדיה" זה מקום עם אוויר צח, שאז האמינו שמי שגדל שם יהיה גופו בריא וחזק.

האישה שזכתה לקחת את הצדיק לגדל ולהניק אותו קראו "חלימה", חלימה אלסעדייה, לחלימה הייתה נאקה שלא ממש הניבה חלב, וחמור חלש שאזלו כוחותיו, ולאחר שלקחה את התינוק, פתאום ולא מובן איך, החמור התחזק וגם מהנאקה יצא המון חלב.

אותו ילד, כשרק חגג את יום הולדתו ה-6 אימו גם נפטרה, והוא גדל אצל דודו ששמר עליו ואהב אותו מאוד. הילד גדל, והפך לנער. הוא מאוד אהב בעלי חיים, ובעיקר עזים, הוא נהג לשמור עליהם ולהאכיל אותם וכך בילה את יומו בעודו נער. הנער היה מאוד מיוחד, הוא ידע מה נכון לעשות ומה פחות.

באחד הימים ישב הנער ביער עם חברו, חלף משם איש זר, שנראה קצת מוזר, ולא מדבר את שפתו, הצדיק אמר לו "שלום עליך" ואפילו הציע לו עזרה, חברו הופתע שדיבר הוא עם איש מוזר, ואמר לו שאסור לדבר עם אנשים שיש להם שפה אחרת, הנער פקח את עיניו ולא האמין למשמע אוזניו, ופצח "מה פתאום, אני אוהב את האנשים ללא קשר למראם או לשפתם".

הנער גדל, ונהיה איש. התחתן והולדו לו ילדים, בנות ובנים. באותה תקופה, מזמן מזמן, העריכו בנים יותר מבנות, ולאיש היו בנות שאותן הוא אהב מאוד, ולא הצליח להבין מדוע בנים חשובים מבנות, והוא החליט להשפיע על האנשים שסביבו, וכל פעם הוכיח להם שבנות ובנים הם שווים. הוא אהב ילדים, נהג לשחק עם קטנטנים, הוא לא היה מתעצבן על ילדים, הוא רק חייך ואיתם צחק והם תמיד חיכו לו בחצר המשחק.

האיש הזה היה מאוד הגון ואמין. הרבה מאנשי השכונה נהגו לתת לו לשמור על דבריהם, וכמובן כל זה ללא תמורה, והיו לו גם רעיונות נפלאים לפתרון הסכסוכים. האנשים בשבט, ידעו את יושרו, ומאוד אהבו אותו, ואני אספר לכם סוד, אפילו אלוהים בחר בו להיות נביא. כן כן, נביא.

אף אחד לא יודע איך האיש הזה נראה, אך האנשים מספרים שהיה לו שיער קצת ארוך שצבעו שחור כחושך, ושהוא לא היה כהה עור אך גם לא בהיר, לא היה גבוה אך גם לא נמוך, לא היה שמן, אך גם לא רזה. אומנם לא ניתן לדעת איך הוא נראה, אך בהחלט ניתן לדמיין אותו.

ובימים הקרובים, יום הולדת לו אנו חוגגים. לאיש הצדיק הזה, קראו, מוחמד. ובדרך כלל, כשמדברים עליו, לא אומרים רק מוחמד, אלא מוסיפים "עליה אלסלאת ולסלאם".

מנהגי החג

תפילות וקריאת דברי שבח למוחמד

במהלך החג נהוג לקרא במסגדים את סיפור חייו של מוחמד, ולקרא פסוקים מהקוראן "איאת" ומה"חדית" הדתית. במסגדים מדליקים אורות, שרים שירים דתיים המשבחים את מוחמד הנביא ואת אלוהים, בורא העולם.

חגיגות ותהלוכות.

החגיגות והתהלוכות משתנות ממקום למקום ומתקופה לתקופה. במדינות אחדות ישנן תהלוכות מפוארות עם צופים וגברים לבושים בלבן ושרים ורוקדים. בארץ, מאירים את המסגדים ושרים שירים לנביא.

סעודה חגיגית

סעודה של מאכלים רבים ומאכלים מתוקים. הממתק הייחודי לאירוע זה נראה "עצידה", דייסה מבושלת עם חמאה וסוכר, וגם עוגת סולת מתוקה.

ערכי החג ודגשים לסביבת חינוך רב תרבותית

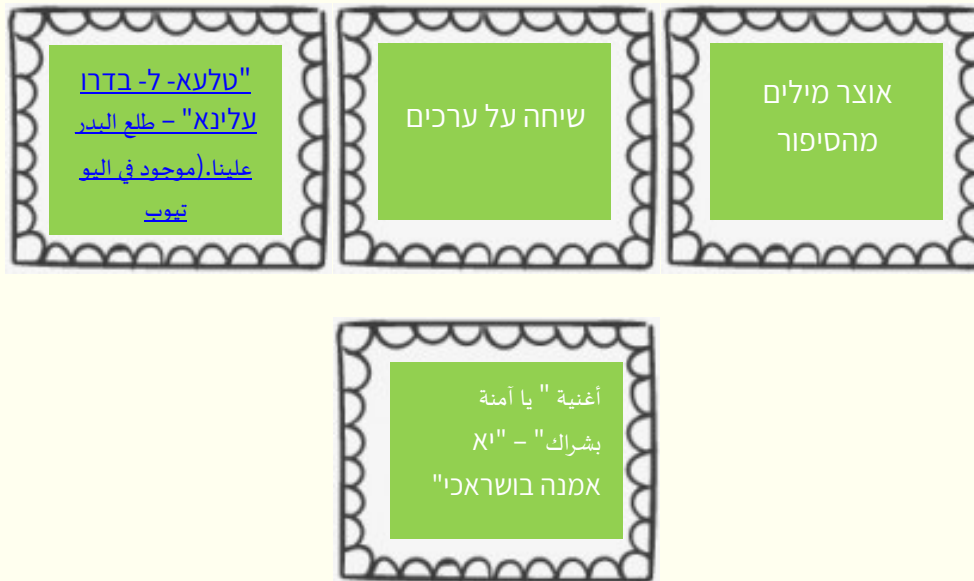
- נאמנות
- יושר
- אמירת האמת, כנות
- עזרה לנזקקים
- אהבת האדם, כל אדם

פעילויות חינוכיות לקראת החג

קישוט הגן: קישוט בסמלי נרות, ירח ופיל.

סיפורים ושירים – פעילות לשונית

מילים:

يا أمّنة بشارك ، سبحان من أعطاك، أعطاك بمحمد، رب السّماء هناك - يا أمّנה בושראכי , סובחאן מאן אעטאכי , אעטאכי בי מוחמדן , רב אי סמא הנאכי.

אוצר מילים, חריזות:

טובים וגבוהים	ילדים \ בנים
הצדיק \ לגדל ולהניק	בנים \ שווים
בגדים \ לבנים	ילדים \ קטנטנים
בעלי חיים \ עזים	צחק \ משחק
לעשות \ פחות	נפלאים \ לפתרון סכסוכים
זר \ מוזר	קרובים \ חוגגים
עיניו \ אוזניו	

שיחה על ערכים ומנהגים:

ערכים: כבוד, שוויון, הגינות, אהבת אדם, והיכן זה בא לידי ביטוי בסיפור. חשיבה ביקורתית על המנהגים של העבר (אישה אחרת מניקה, בנים חשובים מבנות)

יצירה ואמנות

פעילות קולאז' בנושא סובלנות:

מציירים עץ גדול על בריסטול או בונים עץ מחומר קשיח. מבקשים מכל ילד וילדה לצייר משהו הכי אהוב עליהם. אחר כך מזמינים אותם להדביק כל אחד את הציור הקטן שלו על העץ, כך שיווצר עץ של כל הדברים המיוחדים השונים שלהם, מדגישים את היופי של העץ הגדול, המכיל את כל הציורים המיוחדים השונים.

אפשר לעשות כל פעילות יצירתית אחרת שמבטאת את השונות של כל אחד.

אוכל ובישול

כול עם ואנתום ביח'יר! במונאסבת אל מאולד אלנבאוי שריף!